

yo zgat

KÜLTÜR,
DOĞA
VE
KAPLICA
KENTİ

Yozgat; Orta Kızılırmak Bölümü'nde sahip olduğu doğal güzelliklerin yanı sıra, yöresel özellikleri ve tarihi yapılarıyla Hitit'den Osmanlı'ya uzanan zengin kültürel çeşitliliğin somutlaştığı mekan.

Anadolu'da merkezi bir konumda yer alan Yozgat, geniş bir kültürel yelpazeye sahiptir; zengin mutfağıyla damak zevkinize, özgün türküleriyle duygularınıza hitap eder.

Saat Kulesi

yo zgat

İç Anadolu Bölgesi'nde, kuzeyden Çorum, Amasya, Tokat; doğudan Sivas; güneyden Kayseri, Nevşehir, Kırşehir ve batıdan Kırıkkale ile çevrili olan Yozgat'ın denizden yüksekliği 1300 m. olup, yüzölçümü 14037 km² dir. Yozgat yöresinde, yazların kurak ve sıcak, kışların soğuk ve sert geçtiği karasal iklim hakimdir. Genel olarak Temmuz ve Ağustos en sıcak aylardır. İle bağlı 13 ilçe vardır. Bunlar Akdağmadeni, Aydıncık, Boğazlıyan, Çandır, Çayıralan, Çekerek, Kadışehri, Saraykent, Sarıkaya, Sorgun, Şefaattli, Yenifakılı ve Yerköy'dür.

Yozgat Yozgat

TARİHÇE

Tarihi ve arkeolojik araştırmalarına halen devam edilmekte olan Yozgat'ta ilk yerleşim izleri M.Ö.3. bine kadar iner. Anadolu'nun ilk merkezi devletini ve imparatorluğunu kurmuş olan Hititler Dönemi'nde Yozgat'ın, başkent Boęazköy'e yakınlığı ve Alişar gibi önemli bir merkezi sınırları içerisinde bulundurması, yörenin, M.Ö. 2. bin yılda Anadolu'nun merkezinde, ne denli öneme sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Bölge toprakları, Hititlerden sonraki tarih ağları boyunca sırasıyla

Frig ve Kimmer devletlerinin; Pers, Büyük İskender, Roma ve Bizans imparatorluklarının hakimiyetinde kalmıştır.

1071 Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu Selçuklu Devleti'nin eline geçen Yozgat, 1127'de Daniřmentliler Beylięi'nin, 1402 Ankara Savaşı'ndan sonra Timur'un kontrolüne girdiyse de, 1408 yılında elebi Sultan Mehmet tarafından tekrar Osmanlı topraklarına katılmıştır.

Yozgat Yozgat

Etnoğrafya Müzesi (Nizamoğlu Konağı)

Etnoğrafya Müzesi (Nizamoğlu Konağı)

1871 de yapılan iki katlı binanın, taban ve duvarları ahşaptır. 1985'te müze olarak ziyarete açılan konakta çok sayıda etnografik eser bulunmaktadır. Müze gerek ahşap işçiliğinden gerekse geç devir resim sanatından çeşitli örnekler sunar.

Sergilenen resimler oldukça ilgi çekicidir. Müze'de sergilenen resimlerde bütün dinlerde kutsal kabul edilen kişi ve olayların tasvir edilmiş olması, konağı tüm semavi din mensupları için cazibe merkezi haline getirmiştir.

Alişar Höyük

Sorgun ilçesi, Kadılı köyü yakınlarında konumlanan bu önemli merkezin kökeni Bakır Çağı'na (Kalkolitik) uzanır. Tarihi devirlerde Eski Hitit'den Selçuklu'ya değin uzanan bir tabakalaşma göstermektedir. Özellikle Hititler Dönemi'nde, ticaret yollarının merkezinde,

Anadolu'nun en önemli kentlerinden bir tanesi olduğu kabul edilir. Yaşamın tarım ve hayvancılığa dayandığı tespit edilen höyükteki kazılarda, pişmiş topraktan ana tanrıça heykelcikleri ve çok çeşitli kap formları bulunmuştur. Bugün Alişar'ın zengin buluntuları, Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde sergilenmektedir.

Kerkenez Harabeleri/Pteria Antik Kenti

Sorgun ilçesi Şahmuratlı köyü sınırları içerisindeki Kerkenez Harabeleri 7 km. lik bir surla çevrili olup 7 giriş kapısı bulunmaktadır. Kazı ve yüzey araştırmaları devam etmekte olan bu yerleşme yerindeki kalenin Hititler'e ait olduğu; daha sonraki dönemlerde ise burada Tarihçi Herodot'un sözünü ettiği Pteria antik kentinin kurulduğu sanılmaktadır.

Herodot'un da belirttiği gibi, Medler ile Lidyalılar arasında bu civarda yapılan bir savaş dünya tarihinde önemli bir yere sahiptir: Miletli ünlü fizikçi Thales'in M.Ö. 28 Mayıs 585 tarihi için öngördüğü güneş tutulması, savaşın 6. yılında meydana gelmiş ve taraflar tanrının savaşa karşı olduğunu düşünerek mücadeleyi bırakmıştır. Varılan anlaşmaya göre Kızılırmak'ın batısına Lidyalılar, doğusuna Medler sahip olmuştur.

Büyüknefes Köyü (Tavium)

Galatların bir kolu olan Trokmiler tarafından kurulup başkent olarak kullanılan Büyüknefes, Yozgat-Haydarbeyli yolu üzerindedir. Hititler Dönemi'nde iskan edilen köy, Galatlar Dönemi'nde gelişerek en parlak devrini yaşamıştır. Sütunlar, sert taşlar üzerine işlenen yüzük taşları, kuş figürleriyle bezenmiş taşlar, yol kalıntıları, mezarlıklar, havuzlar, güneydoğu yakınında bir yeraltı şehrinin varlığına işaret eden geniş meydan ve yollar, bu köyün görülmeye değer tarihi zenginlikleri arasındadır.

yo zqat

Sarıkaya Roma Kalıntıları

Sarıkaya ilçe merkezindeki kaplıca tesislerinin içerisinde, üç kısım halinde, 1 m. eninde ve 7 m. uzunluğundaki su kemerlerinden ibarettir. Bir sıra halinde friz ve öküz başı motifleriyle süslü bu yapıt Yozgat'ın tarihi açısından önemli bir yer tutar.

Çeşka Kalesi (Çeşka Yeraltı Şehri)

Merkez ilçenin 3 km kuzeydoğusunda yüksekçe bir tepeye kurulmuş yeraltı şehrinin üç ayrı girişi vardır.

Güneyinde iki kat halinde, üç odalı bir mekan; bunun batı kısmındaki odanın üzerinde ise bacası bulunmaktadır.

Kuzeyindeki odanın tabanında kısmen dolmuş iki ayrı beşik kemerli galeri girişi yer alır. Yıkıntılar arasında ve alt eteklerde tek renkli (monokrom) Roma ve Bizans Dönemi seramik parçalarına rastlanır.

Büyük Camii (Çapanoğlu):

İki kısımdan meydana gelen caminin birinci kısmı Çapanoğlu Mustafa Bey tarafından 1779 tarihinde yaptırılmış olup, 1795'de kardeşi Süleyman Bey tarafından genişletilmiştir. İnşaatından 16 yıl sonra yapılan bu ilave ile cami, iç cami ve dış cami olmak üzere 2 kısımdan oluşmuştur.

İç cami beyaz, dış cami ise açık kahverengi kesme taşlardan yapılmıştır. Birçok özellikleri ayrı olan bu kısım birbirleriyle uyumlu niteliktedir.

Camide canlı renkler kullanılarak yapılan motifler kubbelerin sanatsal ve görsel estetiğini destekler niteliktedir.

Büyük Camii (Çapanoğlu) Kubbe İçi

Başçavuş Camii

1800-1801 yıllarında Başçavuş Halil Ağa tarafından yaptırılmıştır. Batı tarafı hazine olarak kullanılmış caminin iç kısmında ağaçtan oyma stilize dal ve çiçek motifleri, sivri nal kemerli alçı işleri görülür.

Tavan, eşine az rastlanan çıkmalı rozet, stilize edilmiş bitki ve kafes motiflerinden oluşan göbek motifleri ile ahşap oymadan ibaret bir süslemeye sahiptir.

Saat Kulesi

1897 yılında Yozgat kent merkezinde, kare prizma şeklinde uzun bir kule olarak inşa edilmiştir. Enine silmelerle altı kata bölünen kulenin üst kısmı şerefe gibi bir terasla çevrilidir. En üst kısmında çan şeklinde bir külah yer alır. Saat çanı 250 kg. ağırlığında olup her yarım saatte bir vurmaktadır.

Karabıyık Köprüsü

Yozgat-Şefaati yolu (38. kilometrede) kanal suyu üzerinde, Yavuz Sultan Selim tarafından Mısır Seferi'ne giderken (1516) yaptırılmıştır. Ayaklar üzerinde oturan üç sivri kemerli, iki alçak mahmuzlu, 60 cm. yüksekliğinde korkuluk duvarı ile uçlarda ve ortada baba taşları olan, beyaz kesme taştan yapılmış bir köprüdür. 54 m. boyunda 4.5 m. eninde olan köprü'nün ortasına doğru bir harpuşluk fark edilir.

Osmanpaşa Türbesi

Merkez ilçe Osmanpaşa kasabasıdır. Camiye bitişik, kubbeli ve kübik olup, moloz taştan yapılmıştır. Yapım tarihi kesin olarak bilinmemekle birlikte yapı içindeki sandukadan 1240'tan sonra yapıldığı anlaşılmaktadır.

Osmanpaşa Türbesi

Osmanpaşa Türbesi

Düzensiz kesme taşlardan örülmüş, sekizgen gövdeli ve içten kubbe, dıştan piramidal çatıyla örtülü asıl bölümle, buraya doğrudan eklenmiş beşik tonozlu derin eyvan bölümünden oluşmuştur.

Türbeye güneydeki yuvarlak çift kuralı büyük bir kapıdan girilir. Yapı içerisinde dört sanduka vardır. En eski sanduka, Emir Sultan Şeref'ud din İsmail Bin Muhammed'e aittir.

Şah Sultan Hatun Türbesi

Çandır ilçesinde 1500 yılında yapılan türbe, Dulkadirli Beyi Alaudevle'nin oğlu Şahruh'un karısı Şahsultan'a aittir.

Şah Sultan Hatun Türbesi

Yapı, duvar yüzeyinden hafif taşkın profillerle ve basık kemerli asıl girişin üzerindeki fazla derin olmayan beş sıralı mukarnaslarla değerlendirilmiştir. Mukarnas sıralarının altındaki boşlukta, içi katmerli çiçek motifleri yer alır. Yapının sekizgen yüzeyini kaplayan mermer levhalar üzerine kabartma harflerle Farsça beyitler yazılmıştır.

yozağat

KAPLICALAR

Sarıkaya Kaplıcaları

Sarıkaya ilçesinde Antik Dönem'de "Aquae Sarvenae" veya "Bazilika Therma" adıyla anılan ve Roma Dönemi'nde

hamam olarak

kullanılmış

kalıntılar

arasında,

tonozlu

mekana

geçişi

sağlayan

kemer dizileri

ile bunun

üzerindeki boğa

başı motifli süslemeler

bulunmaktadır.

Eski isminden de anlaşılacağı

gibi kaplıcalar şehri olan

Sarıkaya'da bugün ise modern

kaplıcalar bulunmaktadır. Şifalı

sulara sahip bu kaplıcaların

yanında çok sayıda otel vb. alt

yapı tesisi de mevcuttur.

Boğazlıyan Kaplıcası

Boğazlıyan ilçesi, Bahariye köyü yakınlarındadır.

Birçok hastalığa iyi gelen suyu içmece olarak da kullanılmaktadır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca turizm merkezi ilan edilmiştir.

Sorgun Kaplıcası

Sorgun ilçesindeki kaplıca suyunun birçok hastalığa iyi geldiği yapılan analizlerce belirlenmiştir. İlçede çok sayıda konaklama tesisi mevcuttur.

Yerköy Kaplıcası

Yerköy ilçesinde kaplıca olarak kullanılan tesiste, çamur banyosu amacıyla da kullanılan bir bölüm bulunmaktadır.

YOZGAT KAPLICALARININ GENEL ÖZELLİĞİ:

Tıp otoriteleri tarafından yapılan incelemelerde Yozgat'taki kaplıcaların, romatizmal ağrılar, artroz (eklem kireçlenmeleri), kalça-eklemi kireçlenmeleri, dejeneratif romatizmalar, bel fıtıkları ve buna bağlı siyatik ağrıları, ağırlı kadın hastalıkları, spastik ağrılar, spastik kolitler, böbrek taşlarının düşmesinde üreter üzerinde spazmalitik etki, karaciğer ve safra kesesi taşları ve cilt rahatsızlıklarının tıbbi tedavilerini destekleyerek, hastaların iyileşme sürecini olumlu etkilediği saptanmıştır.

YAYLALAR VE MESİRE YERLERİ

Bozok Yaylası

Yozgat ili topraklarının bulunduğu bölge "Bozok Yaylası" olarak adlandırılır. Kızılırmak yayı içerisinde kalan yayla, Delice Irmağı ve Çorum Suyu'na ulaşan vadilerle yarılmış, hafif dalgalı düzlüklerden oluşur.

Bu yayla doğuda Akdağlar'a dayanır. Kuzeydoğuda Deveci Dağı'nın batıya doğru ilerleyen kolları, düzlükler arasında kaybolur. Güneybatıda ise Kırşehir'e doğru yeniden alçak dağlar belirir. Bunlar arasında Bozok Yayla'sının yükseltisi 1200-1400 m. arasındadır. Kuzeybatıya doğru alçalan yayla, 800 metreden aşağıya, Kızılırmak taban ovasına doğru uzanır.

Hisarbeyli (Yoğurtyurdu) Yaylası

Akdağ Ormanları arasında bulunan yaylanın içerisinde, Hasbek-Hisarbeyli-Akdağmadeni yolu geçmektedir.. Burada iki tepe arasından büyükçe bir dere akmaktadır. Bir yanı çamlarla, diğer yanı küçük bitki örtüleriyle kaplı tepe, Hasbek ve Hisarbeylilerin yaz aylarında çıktıkları yayla konumundadır. Soğuk su kaynakları çok fazla olup adından da anlaşılacağı üzere yoğurduyla ünlüdür.

Cehirlik

Yozgat-Boğazkale (Hattuşa) yolu üzerinde, Yozgat'a 2 km. uzaklıktadır. "Gelin Kayası" ve "Yabani Laleleri"yle ünlüdür. İlkbaharda açmaya başlayan laleler yaz boyunca Cehirlik'e apayrı bir güzellik katar. Halk arasında "Laleler Ülkesi" olarak bilinen Hollanda'ya buradan lale tohumları götürüldüğü söylenmektedir.

Kadı Pınarı

Akdağmadeni ilçesinin kuzeybatısında ilçeye 2 km. mesafededir. Akdağ Ormanları içerisinde çok geniş bir alana yayılan; çam, meşe ve diğer bazı ağaç türlerini içeren; temiz soğuk suları ve çeşitli av hayvanları barındıran bir bölgedir. Çevre düzenlemesi kapsamında otantik yapıda kır gazinosu, dinlenme evleri, ocaklar ve yağmur barınağı gibi tesisleri inşa edilmiştir. Bölgede ayrıca bir geyik üretme çiftliği bulunmaktadır.

Şebekpınarı Piknik Alanı

Aydıncık-Eymir yolu üzerinde, Aydıncık ilçesinin 1 km. güneyinde, Daşlı Dağlar olarak bilinen dağların Aydıncık'a bakan 1700 m. yükseklikteki Gezbel Tepesi'nde yer almaktadır. Yıllardan beri piknik alanı olarak kullanılan Şebekpınarı ve çevresi Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nce "Şebek Orman İçi Dinlenme Yeri" olarak programa alınmış; çevre düzenlemesi, oturma alanları, ve yağmur barınağı gibi tesisler yapılmıştır. Bir tabiat harikası olan bu piknik alanındaki suların, şifalı olduğu halk dilinden aktarılmaktadır.

Yahyasaray (Sııklı)Yaylası

Akdağlar üzerinde 1220 m. yüksekliğinde bir yayla olup, dört obadan oluşmaktadır. Ormanlarla kaplı yaylanın etrafında çeşitli av hayvanları barınır. Yahyasaray köylüleri yaz aylarında hayvanlarını otlatmak için bu yaylaya çıkarlar ve yaz mevsimi sonunda tekrar köye dönerler.

Yozgat amlığı Milli Parkı

Türkiye'nin ilk milli parklarından. Yozgat ilinin güneyinde uzanan tepeler üzerinde, kente yaklaşık 5 km. mesafededir. Bitki inceleme amaçlı araştırmalar bakımından görölmeye değer karaçam, meşe ve ardıç türlerine sahip olan milli parkta, kamp ve konaklamaya uygun alanlar da bulabilirsiniz.

Kazankaya Vadisi (Kazankaya Kanyonu)

Aydıncık ilçesi, Kazankaya kasabasından başlayarak yaklaşık 10 km.lik uzunluğu olan Kazankaya Vadisi, sahip olduğu özellikleriyle doğa turizminin birçok türü için oldukça uygun bir alandır. Çevresi dik kayalıklarla çevrili vadinin ortasından geçen Çekerek Irmağı; rafting sporuna elverişli yapısı, barındırdığı su samurları ve su kuşu türleriyle vadiye ayrı bir güzellik katar. Vadide, mağaralara ve antik dönemden kalma yerleşim izlerine de rastlanır; kayalara işlenmiş av tanrıçası kabartması, eski çağlarda burada avcılık yapıldığını göstermektedir.

Karanlık Dere Vadisi

Şefaattli ilçesi ile Yerköy ilçesi arasında, boylu boyunca uzanır. İçerisinden Delice Irmağı geçen ve kenar bahçelikleri, özellikle de ayvalıklarıyla meşhur olan vadi, bisiklet parkuru alanı olarak belirlenmiştir.

Gelingüllü Barajı

Yozgat'ın 40 km. güneyinde sulama amaçlı yapılan bir barajdır. Turizm amaçlı da kullanılan Gelingüllü Barajı; sportif olta balıkçılığı, su sporları ve piknik yapmak için tercih edilen yerler arasındadır.

Sportif olta balıkçılığı konusunda, Yahyasaray Göleti, Delice ve Çekerek Irmakları diğer önemli merkezler arasındadır.

Sürmeli Bey
Hikayesi, adı
Yozgat'la birlikte
anılan bir halk
ozanının
başından
geçenleri konu
edinir.

Yozgat Sürmelisi (Sürmeli Bey Hikayesi)

Hikayeye göre; Bozok yaylasındaki sürülerden birini, Sürmeli Bey isminde bir Türkmen yörüğü otlatmış. Halk tarafından sevilen bu yanık sesli ozan, gönlünü kaptırdığı güzele kavuşamayınca, üzüntüsünden sürüsünü bırakıp Bozok yaylasının "Beş Çamlar" mevkiini kendine mekan tutmuş; aşkını sazı, sözü ile dile getirmeye başlamış. Bir müddet sonra da kayıplara karışan Sürmeli Bey'in izine o gün bu gündür rastlanmamış.

Günümüzde adına festivaller düzenlenen ve ünü tüm Türkiye'ye yayılmış olan "Yozgat Sürmelisi" türküsünün sevilerek dinlenen çeşitli yorumları bulunmaktadır.

Sürmeli Havası, Yozgatlı sanatçı Nida Tüfekçi tarafından Türk Halk Müziği repertuvarına kazandırılmıştır.

Ulaşım

Karayolu Ulaşımı

Uluslar arası E 88-D 200 karayolu ilin ana ulaşımını sağlamaktadır. Kırıkkale, Ankara, Sivas, Kayseri, Kırşehir, Nevşehir, Çorum, Çankırı, Tokat illeri ile doğrudan bağlantısı olan Yozgat'ta şehirlerarası bir otopark mevcuttur.

Demiryolu Ulaşımı

Ankara-Kayseri ve Doğu Anadolu bölgesine bağlantıyı sağlayan demiryolu Yozgat'tan geçer. Yerköy, Şefaati ve Yenifakılı ilçelerinde tren istasyonu bulunmaktadır.

Havayolu Ulaşımı

Havayolunu ulaşımını tercih edenler Yozgat'a, 220 km. mesafedeki Ankara ve Kayseri havaalanlarından ulaşabilmekte olup, dönüş biletlerini Yozgat'dan tedarik edebilirler.

Yozgat Ziyaretinizden

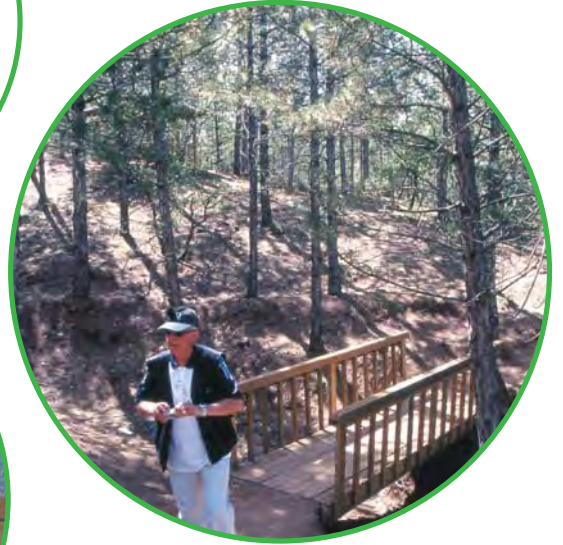
- Testi ve Tandır Kebabı yemeden;
- Arabaşı çorbasını içmeden;

- Yozgat Kaplıcaları'nın sunduğu şifa ve huzurdan faydalanmadan;

- Çamlık Milli Parkı'nı; gezmeden
- Sürmeli Festivali'ni izlemeden;

**Ayrılmamanızı
Tavsiye Ederiz.**

Valilik • www.yozgat.gov.tr

Tel : 0 354 212 10 10

Faks : 0 354 212 48 12

Belediye • www.yozgat-bld.gov.tr

Tel : 0 354 212 10 13

Faks : 0 354 212 39 23

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

www.yozgatkulturturizm.gov.tr

Tel : 0 354 212 82 96

Faks : 0 354 212 75 69

Müze Müdürlüğü

Tel : 0 354 212 27 73

Faks : 0 354 212 27 73

Emniyet Müdürlüğü •

www.yozgat.pol.tr

Tel : 0 354 212 37 00

Faks : 0 354 212 15 08

Devlet Hastanesi •

www.yozgat.saglik.gov.tr

Tel : 0 354 212 10 70

Faks : 0 354 217 09 23

Karayolları

Tel : 0 354 212 10 63

Faks : 0 354 212 51 25

Jandarma Komutanlığı

Tel : 0 354 212 10 38

Faks : 0 354 217 20 82

Turizm Belgeli Konaklama

Tesisleri ve Acentaları

Gala Çamlık Otel * * *

Tel : 0 354 217 53 00

Yimpaş Oteli * *

Tel : 0 354 223 63 11

Yılmaz Oteli * *

Tel : 0 354 212 11 07

Mehmetoğulları Pansiyon

Kaplıca Tesisleri

Tel : 0 354 772 31 72

Çavuşoğlu Turizm Seyahat

Acentası

Tel : 0 354 212 91 93

Yolcu Taşıma Şirketleri

Tempo Turizm

Tel : 0 354 217 92 66

Ses - Tur Turizm

Tel : 0 354 212 24 15

Yozgat Valiliği ©

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

www.yozgat.kulturturizm.gov.tr

Grafik Tasarım: Ses Reklam İletişim Hizmetleri

web: www.sesreklam.net

Fotoğraflar: Murat Öcal

Baskı: Gökçe Ofset Matbaacılık Ltd. Şti.

e-mail: gokceofset@hotmail.com

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

Tanıtma Genel Müdürlüğü'nün katkılarıyla basılmıştır.

www.kulturturizm.gov.tr

Ankara 2007

Ücretsizdir.

kapak içi